

Taxon Aubrieta deltoidea

Název taxonu	Aubrieta deltoidea
Vědecký název taxonu	Aubrieta deltoidea
Jména autorů, kteří taxon p...	(L.) DC.
Český název	taříčka kosníkovitá
Synonyma (zahradnicky pou..	Aubrieta tauricola Bull
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Druh
Nadřazená kategorie	Brassicaceae

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Holartická květenná říše a Mediterránní oblast
Biogeografické regiony - po..	balkánská a anatolská pohoří (jihovýchodní Evropa - Řecko, státy bývalé Jugoslávie, Bulharsko, jižní Itálie a západní Turecko)

Zařazení

Fytocenologický původ	skalní štěrby, zpevněné sutě a skeletované hole v subalpinském a alpinském stupni hor
Pěstitelská skupina	Trvalka stálezelená
Pěstitelská skupina - pozná..	oreofy
Životní forma	Chamaefyt
Zařazení podle původu, nár...	Di - divoce rostoucí trvalka
Zařazení podle původu, nár...	oreofyt / petrofyty, fellofyty, chalikodofyty

Popisné a identifikační znaky

Habitus	polštářovitě rozrůstavá drobnolistá bylina, za květu do 0.1 m, mimo čas kvetení stěží zcela tak vysoká, roztroušeně chlupatá
Kořen	tenké větvené adventivní kořeny z bazálních nodů plazivých lodyh
Výhony	tenké, vystoupavě plazivé, hustě střídavě olistěné, kořenující a bohatě větvené v trsnatě kobercovité porosty běžně i přes půl metru široké
Pupeny	neredukované listové růžice na koncích tenkých lodyh
Listy	kosníkovité, s jedním nebo dvěma páry postranních zubů při vrcholu, roztroušeně chlupaté
Květenství	kompaktní, v průběhu kvetení prodlužující se hrozen s postupně se rozvíjejícími květy
Květy	oboupohlavné, různobalné, čtyřčetné, cca 1 cm široké, se sevřeně nafouklými vnějšími sepaly a ploše rozevřenými petaly v

	růžových a modropurpurových odstínech (vzácně i bílé), s šesti tyčinkami
Opylovací poměry	Cizosprašná
Plody	krátké kopinaté šešule s dvěma řadami semen v pouzdrech
Semena	drobná, okrouhlá, diskovitě smáčknutá, kaštanově červená; v gramu osiva cca 2400 semen
Možnost záměny taxonu (+..	zřídka se u nás pěstuje také balkánská taříčka obrubníková (<i>Aubrieta columnae</i>), které má na plodech pouze hvězdovité chlupy (taříčka kosníkovitá tam má navíc i roztroušené jednoduché chlupy)
Vytrvalost	vytrvalá
Dlouhověkost	v zahradních podmínkách středně dlouhověká
Doba rašení	Brzy na jaře rašící (II-III)

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Duben
Konec doby kvetení	Květen
Doba kvetení - poznámka	často nakvétá už v březnu
Remontování	✓
Remontování - poznámka	slabě remontuje v VIII-X

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce	✓
Faktor světla - poznámka	heliofyt; slunná stanoviště, skalnička pro jižní a západní polohu
Faktor tepla	ve středoevropském klimatu vcelku mrazuvzdorný taxon (Z6: -20°C); řízení teplot při kultivaci v hmkách: vzcházení 18°-20°C, poté 16°-18°C, po dalších šesti týdnech 10-14°C, 8-16 týdnů při 2°-4°C vernalizace
Faktor vody	suchomilná, mladé rostlinky zaléváme jen mírně, protože snadno plesnivějí
Faktor půdy	propustná, živná, skeletová; upřednostňuje alkalické půdy
Faktor půdy - vápnomilný	✓
Faktor půdy - poznámka	mírně kyselé půdy toleruje

Užitné vlastnosti

Období hlavního estetického...	celoročně úhledný půdní pokryv, především však zjara v plném kvetení
Použití - pro trvalky	KS - Kamenitá stanoviště (stanoviště s přítomností kamenů), KSss - Kamenitá stanoviště - skalnatá step (štěrk, suť, skalnatý záhon), KSsk - Kamenitá stanoviště - mělký půdní profil na souvislé hornině,

Použití - pro trvalky - pozná..	KSsš - Kamenitá stanoviště - skalní štěrbiny a A - Alpinum skalky, suché zídky, koryta s kamenem, obruby zpevněných ploch z kamenů, dlažeb a jiných materiálů, spáry.
Použití	v době kvetení velmi výrazná až pronikavá barevnost. Zajímavé kombinace s dalšími, na jaře kvetoucími taxony jako např. Iberis sempervirens, Phlox subulata, Aurinia saxatilis, Iris pumila a jiné
Choroby a škůdci	při nadbytku vláhy kořenové hniloby (Pythium, Rhizoctonia), častá je též Botryotinia, z hmyzích škůdců vcelku často blýskáčci, krytonosci (Brassicogethes, Ceutorhynchus) a mšice (Aphis, Myzus), ve vlhčích oblastech plži (Arion)
Růstové i jiné druhově spec..	vitální, rychle se rozrůstá a vytváří krásné, husté polštáře
Doporučený spon pro výsad..	k zapojení porostu v roce po výsadbě 12-15 rostlin na čtverečný metr, doroste však i z rozvolněnějších sponů (6-10 rostlin na téže ploše)

Množení

Množení	Předpěstování sadby, Vrcholové řízky, Množení oddělky a Ablaktace
Množení - poznámka	vrcholové řízky (v podstatě jarní terminální listové růžice) v písčitém substrátu při 15°C; výsevy do multiplat - vzchází do 10-14 (20) dní při 18°-20°C
Konečné hrnky	8-10 cm (obvykle se třemi rostlinami ze sadbovačů z výsevu)
Retardace	pravděpodobně dormantní - pro vývin založených květů je nezbytná poměrně dlouho trvající vernalizace (8-16 týdnů při 2°-4°C)
Květní tvorba	pravděpodobně dormantní - pro vývin založených květů je nezbytná poměrně dlouho trvající vernalizace (8-16 týdnů při 2°-4°C)
Doba kultivace	dopěstování přirychlených kvetoucích rostlin 36-40 týdnů (výsev od 26. kalendářního týdne, expedice od desátého týdne příštího roku)
Odrůdy	na morfologických podkladech lze druhu Aubrieta deltoidea (vedle starých pestrolistých odrůd 'Argenteovariegata' a 'Aureomarginata' - srov. komentář) přičíst odrůdy 'Dr. Mules', 'Purpurteppich', 'Neuling' (hybridní původ však ani u těchto s jistotou vyloučit nelze) 'Albovariegata' - krémově panašovaný list.

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [O 15: suchá zídka podél skleníku / ZF - O - Experimentální](#)

Ostatní

Výsev/výsadba na stanoviš... 1

Výsev/výsadba na stanoviš... V/2020: 'Silberrand'

Dodavatel 'Silberrand': Trvalky Semanín

Poznámka v dánském sledování 67 odrůd (Clausen 1973) stále ještě vysoce hodnocena 'Tauricola' - jako 'Argenteovariegata' dosáhla (spolu s podobně starou 'Dr. Mules') také na AGM (2002)

Odkazy

- UHER, J. Taříčky (Aubrieta Adans.) a jejich odrůdové sortimenty. Zahradnictví = Záhradníctvo : Měsíčník pro profesionální zahradníky. Odborný recenzovaný časopis. 2014. sv. 13, č. 6, s. 36--39. ISSN 1213-7596.
- <https://www.softsort.cz/app/#/taxon/248>
- Akeroyd J.R.(1995): Aubrieta Adanson.; European Garden Flora 2: 560-561.
- Koch M.A., Karl R., German D.A. (2017): Systematics and evolutionary history of the genus Aubrieta. Annals of Botany 119: 39-57
- Clausen G. (1973): Sortforsøg med Aubrieta Adans. 1970-72. Tidsskrift for Planteavl 77: 586-607.

Grafické přílohy

